

Záujem o jahňacinu stúpa, vlna zostáva odpadovým produktom

S blížiacou sa jarou sa chovatelia oviec tešia z prírastkov vo svojich stádach. Hoci je len začiatok marca, farmy sa už ozývajú bláčaním novonarodených jahniatok, ktoré v dospelosti nielenže dávajú mäso, mlieko a vlnu, ale často a dobre poslúžia aj ako živé záhradné kosačky. No nie každý produkt ide na odbyt. Je medzi Slovákmi záujem o jahňacinu? Ako je to so spracovaním a využitím vlny, ktorá sa v ostatnej dobe považuje skôr za odpadový materiál? Navštívili sme chovateľov oviec a pokúsili sa nájsť odpoveď aj na tieto otázky. O svoj názor sa s nami podelili Ing. Milan Halmeš, predseda PD Žemberovce, ako aj chovateľ oviec telom a dušou, MVDr. Miloslav Števcát, ktorý svoju ovčiu farmu prevádzkuje v Bátovciach.

Oblíbené plemeno Cigája

V PD Žemberovce má chov oviec svoju dlhoročnú tradíciu. V čase mojej návštevy sa jahňatá rodili ako na bežiacom páse, popri tisíce oviec pobehovalo ďalších 960 jahniatok a približne stovka bola ešte „na ceste“. Dozvedám sa, že jahňatá sa tu rodia približne v priebehu troch týždňov a tento rok prvé z nich uzrelo svetlo sveta 6. februára. Nie každé je schopné po narodení sa prisáť k matke, čo by mohlo spôsobiť aj jeho uhynutie. Aj to sa stáva. Vtedy sú

umiestňované do boxov, kde sa ich chovatelia snažia prikľadať k matke, aby začali sať. Ak všetko ide, ako má, trvá zhruba dva mesiace, kým sú schopné žiť bez mamy a môžu byť odstavené. Ich tmavá srst po narodení postupne bledne, nôžky však ostávajú čierne.

„Chovu oviec sa naše združstvo venuje od jeho vzniku v 50-tych rokoch minulého storočia a v Žemberovciach zvykneme hovoriť, že od nepamäti, pretože prírodné podmienky pod úpäťm Štiavnických hôr vytvárajú vhodné podmienky na chov oviec a dobytku,“ za-

čína mi vysvetľovať predseda družstva Ing. Milan Halmeš. „Družstvo od roku 1984 zastabilizovalo až po súčasnosť počty oviec v priemere 1000 kusov. Do vlastného chovu si predpokladáme nechať 260 ks na obnovu stáda oviec a ostatné pôjdu na predaj. Od roku 1997 má náš chov Štatút Šľachtiteľského chovu plemena Cigája, ktorý udeľuje Ministerstvo pôdohospodárstva SR, čo je najvyššie ocenenie chovateľskej práce so zvieratami. Na Slovensku patríme medzi najlepších chovateľov tohto plemena, čo dokazujeme každoročne v rôznych súťažiach ziskom najvyšších ocenení,“ pokračuje.

Medzi stádom oviec veselo pobehujú jahniatka. Počas dňa im snáď už zima nie je, no na noc je stajňa uzavretá, práve kvôli jarným mrazom. Kým vybehnú na prvú pašu, ubehne ešte trochu času. „Plemeno Cigája, ktoré chováme, je tzv. trojúžitkové – dáva mäso, mlieko aj vlnu. Mäso je pre spotrebiteľa najzaujímavejšie pred Veľkonočnými sviatkami,

pričom veľkú gurmánsku tradíciu má práve Taliansko. Táto krajina je pre slovenských chovateľov najväčším odberateľom. Pred covidovou pandémiou u nich skončilo viac ako 85 % slovenskej produkcie. Pandémia pred tromi rokmi zamiešala karty, obmedzila sa logistika a doprava, veľa jahniatok zostalo bez odberateľa. Chovatelia nelenili a začali ponúkať jahňacinu slovenskému (Pokračovanie na 4. strane)

V Kozárovskej obecnej knižnici rozbehli projekt Nezbedné kľbká. Viac sa dočítate na 2. strane.

ses tlmače ses energy

AKTUÁLNE NA 9. STRANE

BÁTOVCE

Výročné bilancovanie dobrovoľných hasičov

(viac na str. 2)

ŽELIEZOVCE

Chcú zachovávať hodnoty predkov a tradície

(viac na str. 3)

JUR NAD HRONOM

Rýmy Kristy Bendovej vo farbách

(viac na str. 5)

NOVÝ TEKOV

Ocenenia pre darcov krvi

(viac na str. 7)

RYBNÍK

Z pilotnej kariéry Ladislava Klinčoka

(viac na str. 8)

LEVICE

Z podujatí na levicekej Kalvárii

(viac na str. 11)

TLMAČE

Šachisti v boji o umiestnenia v tabuľke

(viac na str. 16)

NESÚŤAŽNÁ OTÁZKA ČÍSLA

Otázka: Viete, na čo slúži mledzivo?

Dočítate sa v Slovenskej bráne.

foto Monika Nemčeková